

GUVERNUL
— REPUBLICII MOLDOVA —

RAPORT DE ACTIVITATE PENTRU ANUL 2020 **Agencia Națională pentru Cercetare și Dezvoltare**

Chișinău, 2021

Bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 180, of.1001, m. Chișinău, MD-2004, Moldova

CUPRINS

I. IMPLEMENTAREA POLITICII ÎN DOMENIILE CERCETĂRII ȘI INOVĂRII. PROGRAME ÎN DOMENIILE CERCETĂRII ȘI INOVĂRII	3
1.1. Implementarea politicii statului conform planurilor de acțiuni aprobate de Guvern în vederea realizării Programului național în domeniile cercetării, inovării și dezvoltării.....	3
1.1.1. Program de Stat 2020 - 2023	3
1.1.2. Ofertă de soluții de cercetare-inovare privind combaterea și atenuarea impactului pandemiei COVID 19	8
1.1.3. Proiecte de transfer tehnologic.....	8
1.1.4. Programul Postdoctorat	10
1.1.5. Programul proiecte bilaterale și multilaterale	13
1.2. Organizarea și desfășurarea concursurilor de proiecte	16
I. Proiecte naționale	16
1.2.1. Ofertă de soluții de cercetare-inovare privind combaterea și atenuarea pandemiei COVID 19	17
1.2.2. Concurs de proiecte de inovare și transfer tehnologic	18
1.2.3. Concurs de proiecte din Programul de postdoctorat	20
1.2.4. Concurs de proiecte bilaterale moldo-turce, în colaborare cu TUBITAK (Scientific and Technological Research Council of Turkey).....	20
1.2.5. Concursuri de proiecte multilaterale din Programul ERA.Net RUS Plus.....	22
1.2.6. Activități de expertiză în cadrul concursurilor de proiecte organizate de ANCD	24
1.3. Monitorizarea implementării proiectelor din domeniile cercetării și inovării.....	24
1.4. Raportarea implementării proiectelor de cercetare finanțate.....	25
II. DISTRIBUȚIA ȘI UTILIZAREA FONDURILOR NAȚIONALE PE PROGRAME	28
III. ACTIVITĂȚI AFERENTE ÎN CADRUL PROGRAMULUI UE "ORIZON 2020".....	35
IV. ORGANIZAREA ȘI CONSOLIDAREA CAPACITĂȚII INSTITUȚIONALE.....	39
ÎNCHEIERE	43

INTRODUCERE

Raportul anual al Agenției Naționale pentru Cercetare și Dezvoltare reflectă rezumatul activităților Agenției în corespundere cu misiunea și atribuțiile instituției și rezultatele obținute în anul de referință (2020).

Raportul însumează în formă succintă activitățile de:

- finanțare și monitorizare a proiectelor din domeniul de cercetare și inovare,
- organizare a concursurilor de proiecte naționale și internaționale,
- raportare anuală și finală a rezultatelor implementării proiectelor de cercetare/inovare,
- studiere a oportunităților oferite de programele europene de cercetare;
- aderare la platforme de cercetare noi și informare a comunității științifice referitor la apelurile din cadrul lor,
- consultanță și suport a cercetătorilor în participarea la concursurile de proiecte naționale și internaționale,
- participare la dezvoltarea cadrului normativ intern și național,
- activitate operațională internă a Agenției,
- altele.

Raportul anual de activitate a fost supus analizei de către Consiliul Agenției, transmis Guvernului Republicii Moldova și plasat pe pagina web oficială a Agenției (www.ancd.gov.md).

I. IMPLEMENTAREA POLITICII ÎN DOMENIILE CERCETĂRII ȘI INOVĂRII. PROGRAME ÎN DOMENIILE CERCETĂRII ȘI INOVĂRII

Conform HG 196/2018, Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare (în continuare Agenția) 1) implementează politica statului conform planurilor de acțiuni aprobate de Guvern în vederea realizării Programului național în domeniile cercetării, inovării și dezvoltării, precum și a strategiilor sectoriale; 2) organizează și desfășoară concursuri de proiecte, inclusiv asigură expertizarea și evaluarea independentă a proiectelor înaintate la concursuri, în scopul distribuției fondurilor publice alocate pentru finanțarea proiectelor; 3) selectează pentru finanțare, în limitele bugetului aprobat și conform planului de acțiuni aprobat de Guvern, proiectele prezentate la concurs, în urma evaluării efectuate de cercetători locali și/sau străini, potrivit metodologiei de finanțare a proiectelor aprobate de Guvern; 4) organizează și asigură contractarea proiectelor declarate câștigătoare; 5) monitorizează implementarea proiectelor și prezintă anual Guvernului rapoarte privind realizarea acestora; 6) recepționează rapoartele științifice de implementare a proiectelor de cercetare finanțate, însoțite de avizul consultativ asupra acestora, discutat public și emis de secția de științe respectivă a Academiei de Științe a Moldovei.

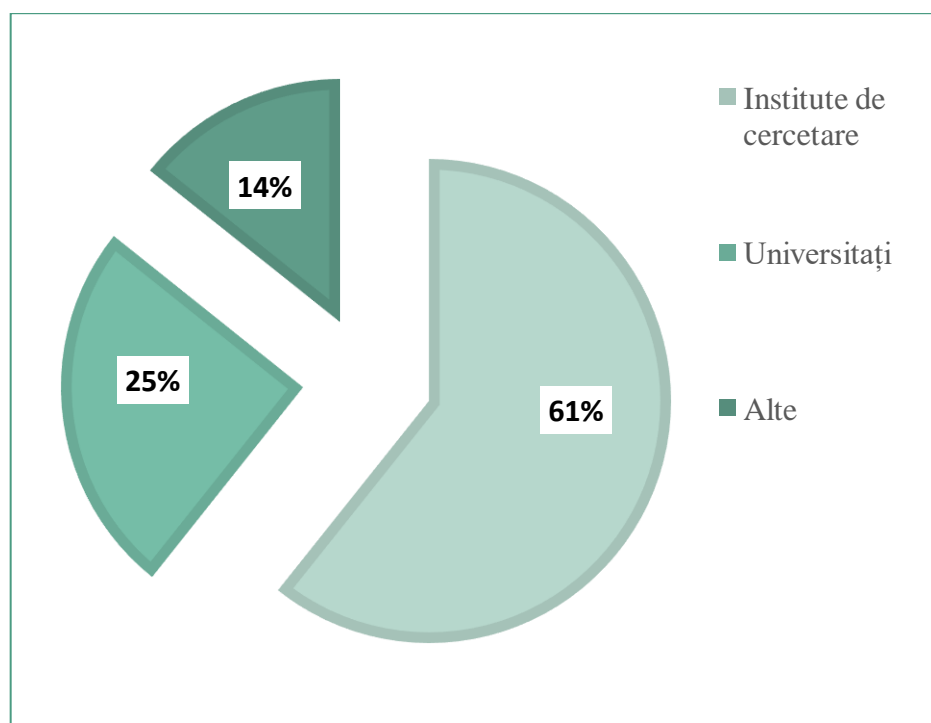
1.1. Implementarea politicii statului conform planurilor de acțiuni aprobate de Guvern în vederea realizării Programului național în domeniile cercetării, inovării și dezvoltării

1.1.1. Program de Stat 2020 - 2023

În anul de referință, Agenția a asigurat managementul și coordonarea finanțării proiectelor de cercetare și inovare din cadrul Programului de Stat 2020 – 2023, care are scopul de a stimula excelența în cercetarea națională prin promovarea unui nivel al cercetărilor ce ar fi compatibil cu cel internațional și ar permite obținerea unor rezultate competitive cu cele internaționale.

Urmare concursului derulat în 2019, în anul de referință au fost finanțate 167 proiecte din carul Programului de stat 2020-2023.

Proiectele au fost implementate de către 62 organizații din domeniile cercetării și inovării: inclusiv 61% - institute de cercetare și 25% - Universități. Din totalul de 62 de instituții 54 sunt organizații publice subordonate ministerelor de resort (MECC, MADRM, MSMPS).

Figura 1. Cota proiectelor implementate de organizații din domeniul cercetării și inovării de diferit tip (%)

Dat fiind implementarea a unor proiecte în parteneriate, pentru finanțarea tuturor proiectelor din cadrul Programelor de Stat au fost analizate și semnate 213 Contracte de finanțare cu beneficiarii-coordonatori și beneficiarii-parteneri.

Volumul total de finanțare a proiectelor din cadrul Programului de stat a constituit 221.986,8 mii lei. Finanțarea beneficiarilor a fost directă de ANCD pentru proiectele realizate în instituțiile cu autogestiuie financiară (82.189,2 mii lei), cât și prin intermediul ministerelor fondatoare: MECC – 115.369,1 mii lei, MARDM – 21.331,3 mii lei, MSMPS – 3.097,2.

Tabelul 1. Volumul de finanțare a proiectelor din cadrul Programului de stat 2020-2023 implementate în instituțiile din domeniile cercetării și inovării cu autonomie financiară.

Nr	Denumirea organizației	Nr contracte	Suma (mii lei)
1.	Universitatea Tehnică a Moldovei	18	14138,2
2.	Universitatea de Stat din Moldova	24	15748,9
3.	UPS „Ion Creangă”	7	2518,2
4.	ASEM	4	1923,6
5.	Academia de Administrare Publică	1	420,0

6.	UPS „Alec Russo” din Bălți	1	60,5
7.	US de Educație Fizică și Sport	2	963,3
8.	US din Tiraspol	5	2782,5
9.	US „B.P. Hasdeu” din Cahul	2	268,9
10.	USMF „Nicolae Testemițanu”	27	20078,9
11.	Universitatea Agrară de Stat din Moldova	9	5796,4
12.	IMSP Institutul Mamei si Copilului	5	4745,2
13.	IMSP Institutul Oncologic	2	2293,7
14.	IMSP Institutul de Neurologie și Neurochirurgie „Diomid Gherman”	2	1358,0
15.	Institutul de Medicina Urgentă	1	235,8
16.	IMSP Institutul de Cardiologie	5	3842,1
17.	IMSP Spitalul Clinic Republican „Timofei Moșneaga”	2	609,8
18.	IMSP Institutul de Ftiziopneumologie „Chiril Draganiuc”	3	1650,6
19.	Centrul pentru Cercetare a Resurselor Genetice Acvatice „ACVAGENRESURS”	1	1400,0
20.	Institutul de Tehnică Agricolă „MECAGRO”	1	1354,6
TOTAL:		122	82189,2

Tabelul 2. Volumul de finanțare a proiectelor din cadrul Programului de stat 2020-2023 implementate în instituțiile din domeniile cercetării și inovării fără autonomie financiară din subordinea MECC

Nr	Denumirea organizației	Nr contracte	Suma (mii lei)
1.	Institutul de Chimie	7	9510,6
2.	Institutul de Inginerie Electronica si Nanotehnologii „Dumitru Ghițu”	3	3872,6
3.	Institutul de Energetica	1	2064,2
4.	Institutul de Genetica, Fiziologie si Protecția Plantelor	9	15477,7

5.	Institutul Național de Cercetări Economice	5	5750,3
6.	Institutul de Zoologie	3	8338,1
7.	Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu Hașdeu”	2	5496,4
8.	Institutul de Matematica și Informatica „Vladimir Andrunachievici”	3	3492,7
9.	Institutul Patrimoniul Cultural	2	5376,8
10.	Institutul de Istorie	1	2552,7
11.	Biblioteca Științifică (institut) „Andrei Lupan”	2	3990,0
12.	Grădina Botanică Națională (institut) „Alexandru Ciubotaru”	5	8424,7
13.	Institutul de Științe ale Educației	4	2889,3
14.	Institutul de Fizica Aplicată	8	14294,1
15.	Institutul de Cercetari Juridice, Politice și Sociologie	2	3296,4
16.	Institutul de Microbiologie și Biotehnologie	7	5870,4
17.	Institutul de Geologie si Seismologie	2	2495,8
18.	Institutul de Fiziologi și Sanocreatologie	1	1959,0
19.	Institutul de Ecologie și Geologie	2	5563,2
20.	Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală	2	2176,0
21.	Muzeul Național de Istorie a Moldovei	1	2478,1
TOTAL:		72	115369,1

Tabelul 3. Volumul de finanțare a proiectelor din cadrul Programului de stat 2020-2023 implementate în instituțiile din domeniile cercetării și inovării fără autonomie financiară din subordinea MARDM

Nr	Denumirea organizației	Nr contracte	Suma (mii lei)
1	Institutul de Pedologie, Agrochimie și Protecție a Solului „Nicolae Dimo”	3	3262,7
2	Institutul Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologii Alimentare (ISPHA)	6	10561,6
3	Institutul Științifico-Practic de Biotehnologii în Zootehnie și Medicina Veterinară.	3	3450,8
4	Institutul de Fitotehnie Porumbeni	1	2674,4
5	Institutul de Cercetări pentru Culturile de Câmp “Selecția”	1	1381,8
TOTAL:		14	21331,3

Tabelul 4. Volumul de finanțare a proiectelor din cadrul Programului de stat 2020-2023 implementate în instituțiile din domeniile cercetării și inovării fără autonomie financiară din subordinea MSMPS

n/o	Denumirea organizației	Nr contracte	Suma (mii lei)
1	ANSP	5	3097,2
TOTAL:		5	3097,2

Urmare a constatării neexecutării activităților de cercetare, Consiliului Agenției a luat decizia de rezoluțiune a contractului nr. 131/2-PS din 03.01.2020 privind finanțarea beneficiarului-partener – ASEM, din cadrul proiectului 20.800009.0807.26 „Impactul factorilor macromediului și geografiei asupra falimentului și performanțelor în afaceri ale entităților economice din sectorul agroalimentar din Republica Moldova”, fiind emis Ordinul privind rezoluțiunea contractului respectiv (nr. 18PC din 25.08.2020).

1.1.2. Ofertă de soluții de cercetare-inovare privind combaterea și atenuarea impactului pandemiei COVID 19

Prezenta ofertă a fost anunțată prin intermediul Programului UE Orizont 2020 (CG-ENI/2017/ 386-980 CE "Suportul Financiar pentru participarea Republicii Moldova în Programul Cadru al Uniunii Europene de cercetare și inovare ORIZONT 2020) și urmărește depășirea pandemiei COVID-19, precum și armonizarea acțiunilor naționale la acțiunile europene, urmare acestei acțiuni au fost contractate și finanțate 22 de expresii de interes.

Volumul total de finanțare de al proiectelor din cadrul Oferte de soluții de cercetare-inovare COVID 19 constituie 14718,9 mii lei, dintre care finanțarea pe 2020 – 7359,5 mii lei.

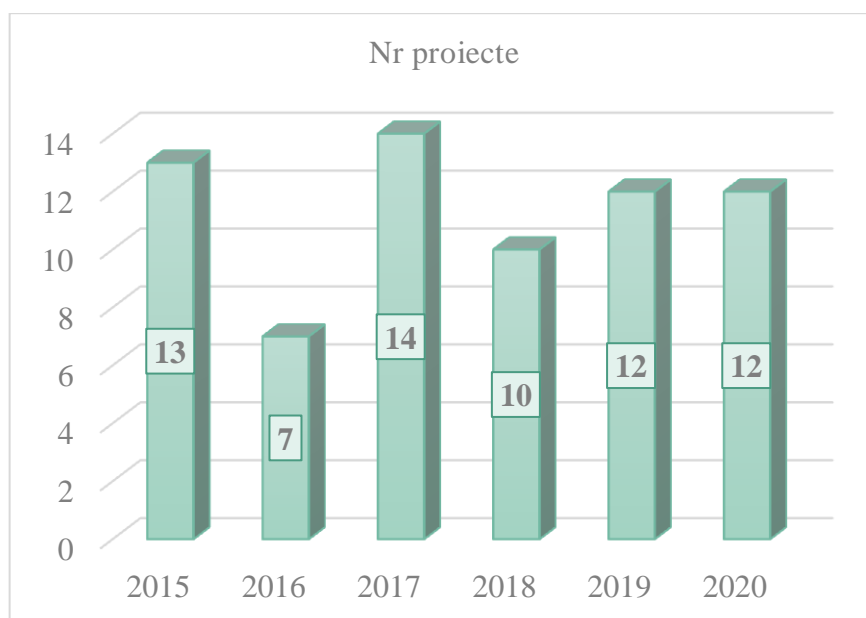
Tabelul 5. Date sintetice privind finanțarea în cadrul Ofertei de soluții de cercetare-inovare COVID 19

Nr. de expresii aprobate	Alocații aprobat (mii lei)	ANCD		MECC		MSMPS		MADRM	
		Nr. de contracte	Suma mii lei	Nr. de contracte	Suma mii lei	Nr. de contracte	Suma mii lei	Nr. de contracte	Suma mii lei
22	7359,5	8	2691,1	11	3623,1	1	346,3	2	699,0

1.1.3. Proiecte de transfer tehnologic

Programele de transfer tehnologic sunt implementate în corespundere cu Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova (nr. 259-XV din 15.07.2004), și Hotărârea Guvernului cu privire la Metodologia de finanțare a proiectelor din domeniile cercetării și inovării (nr. 382 din 01.08.2019) și au scopul de a încuraja transferul tehnologic și al inovațiilor, stimularea parteneriatului între mediul antreprenorial și cel de cercetare, creșterea competitivitatea produselor locale, stimularea trecerii la o economie circulară funcțională.

În concursul de proiecte de transfer tehnologic pentru anul 2020 au fost declarate câștigătoare 12 propuneri de proiecte, astfel s-a înregistrat o dinamică constantă comparativ cu anul 2019, și relativ stabilă comparativ cu dinamica anilor precedenți.

Figura 2. Dinamica numărului de proiecte de inovare și transfer tehnologic finanțate în perioada 2015-2020

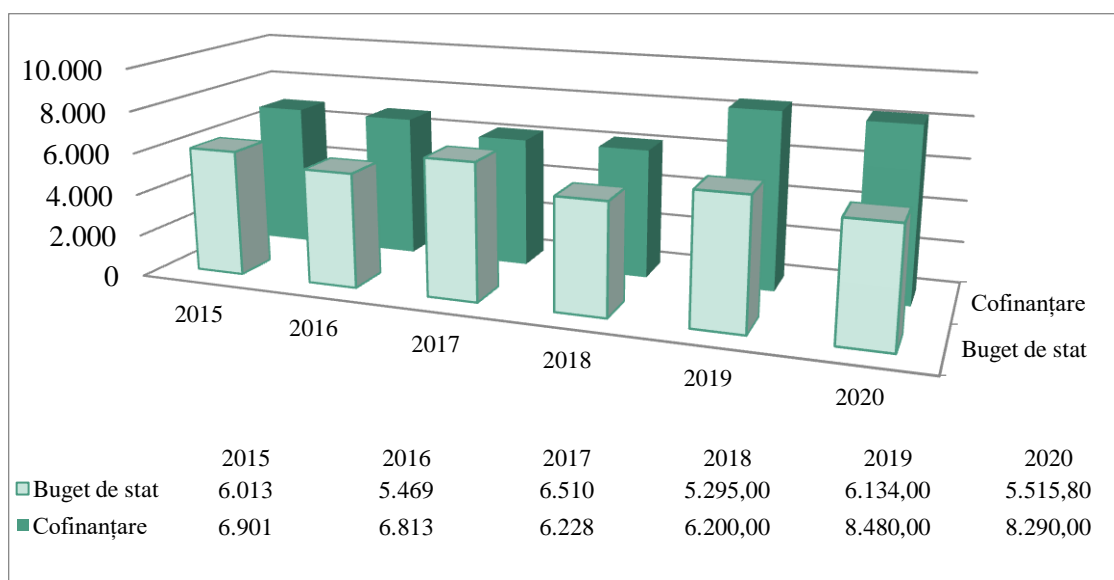
Urmare a desfășurării concursurilor de proiecte de inovare și transfer tehnologic, în anul 2020 au fost inițiate 12 parteneriate în domeniul public-privat.

**Tabel 6. Proiecte de inovare și transfer tehnologic
Finanțate de Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare – 2020**

Nr	Denumirea organizației lider de proiect	Nr proiecte	Finanțarea din bugetul de stat (mii lei)	Cofinanțare (mii lei)
1	Universitatea Tehnica din Moldova SRL”VM GUST”	1	153,0 674,8	153,0 960,0
2	Universitatea de Stat din Moldova	1	395,0	500,0
3	Institutul de Genetică, Fiziologie și Protecție a Plantelor	2	1069,5	1741,0
4	SRL „Artproeco”	1	545,4	705,7
5	SA I.M.,„Topaz”	1	774,8	804,0
6	SRL “Rose Line”	1	105,94	88,86
7	SA „Trimexpo”	1	578,0	1629,8

8	SRL “Major-Auto”	1	600,0	553,9
9	SRL “Uispac”	1	241,6	251,7
10	SA „Eliri”	1	195,6	217,3
11	SRL „Das Solution”	1	178,6	829,0
TOTAL		12	5512,24	8434,26

În anul 2020, pe parcursul implementării a proiectelor de transfer tehnologic s-a atestat o creștere a cofinanțării comparativ cu anul precedent cu 2,775 milioane lei.

Figura 3. Dinamica volumului de finanțare bugetară și cofinanțare în cadrul proiectelor de transfer tehnologic

1.1.4. Programul Postdoctorat

Programul Postdoctorat se implementează în conformitate cu prevederile Codului Educației al Republicii Moldova (nr. 152 din 17.07.2014), Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova (nr. 259-XV din 15.07.2004), Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului de organizare și desfășurare a programelor de postdoctorat (nr. 499 din 29.05.2018) și Hotărârea Guvernului cu privire la Metodologia de finanțare a proiectelor din domeniile cercetării și inovării (nr. 382 din 01.08.2019), în scopul realizării de cercetării științifice fundamentale și aplicative avansate. Programul de postdoctorat are drept obiectiv principal oferirea de oportunități suplimentare în evoluția profesională pentru o carieră în cercetare și inovare.

Activitățile în această arie au fost divizate în două direcții:

- Finanțarea și monitorizarea proiectelor din cadrul Program postdoctorat aflate în derulare (anul II – 2019-2020; anul I – 2020-2021).

- Organizarea concursului de proiecte Program postdoctorat pentru anii 2021-2022 ce vor fi finanțate din ianuarie 2021 (vezi compartimentul 1.2.).

Pe parcursul anului 2020 au fost realizate următoarele activități:

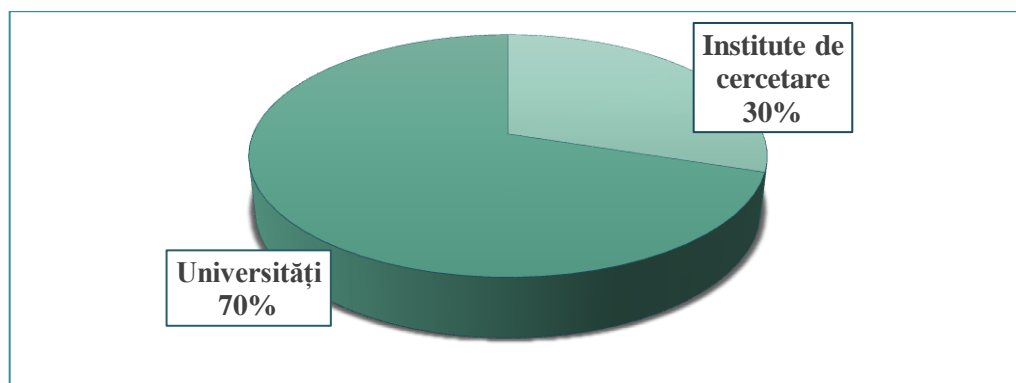
- aprobarea volumului alocațiilor bugetare pentru finanțarea proiectelor din Programul postdoctorat direct de la Agenție pentru proiectele implementate de instituțiile cu autonomie financiară;
- redirecționarea mijloacelor financiare ministerelor fondatoare pentru implementarea proiectelor de postdoctorat în instituțiile din domeniile cercetării și inovării fără autonomie financiară;
- încheierea contractelor de finanțare și monitorizarea pe parcursul anului 2020 cu 17 postdoctoranzi din anul II de implementare a proiectelor de postdoctorat (2019-2020);
- încheierea contractelor de finanțare și monitorizarea pe parcursul anului 2020 cu 11 postdoctoranzi din anul I de implementare a proiectelor de postdoctorat (2020-2021);
- recepționarea și verificarea rapoartelor științifice și financiare anuale și finale în corespundere cu contractele încheiate;

În corespundere cu contractele de finanțare semnate instituțiile beneficiare ce implementează Programe de postdoctorat au recepționat 2871,1 mii lei pentru realizarea a 27 de proiecte, dintre care 20 proiecte au fost finanțate direct de ANCD (2047,8 mii lei), iar 7 prin intermediul ministerelor fondatoare (711,8 mii lei).

Tabelul 7. Volumul finanțării proiectelor din cadrul Programului de postdoctorat

Nr. contracte	Alocații aprobate (mii lei)	ANCD		MECC		MSMPS		MADRM	
		Nr. contracte	Suma mii lei	Nr. contracte	Suma mii lei	Nr. contracte	Suma mii lei	Nr. contracte	Suma mii lei
27	2871,1	20	2047,8	5	491,8	-	-	2	220,0

Programele de postdoctorat sunt implementate preponderent în cadrul Universităților (70%), numărul celor realizate în institutele din domeniile cercetării și inovării fiind mai mic (30%).

Figura 4. Cota proiectelor din cadrul Programului de postdoctorat implementate în universități și institute din domeniile cercetării și inovării (%)

Tabelul 8. Repartizarea per instituții a proiectelor din cadrul Programului postdoctorat în anul 2020

n/o	Denumirea organizației	Nr contracte	Suma (mii lei)
1.	Institutul Național de Cercetări Economice	1	100,0
2.	Institutul de Istorie	1	100,0
3.	Institutul de Științe ale Educației	2	191,8
4.	Institutul de Fiziologie și Sanocreatologie	1	100,0
5.	Institutul Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologii Alimentare (ISPHA)	2	220,0
6.	IMSP Institutul Oncologic	1	97,0
7.	Universitatea Tehnică a Moldovei	3	300,0
8.	Universitatea de Stat din Moldova	5	545,0
9.	UPS „Ion Creangă”	2	202,2
10.	ASEM	3	291,0
11.	Academia de Administrare Publică	1	96,8
12.	US de Educație Fizică și Sport	2	209,3
13.	US din Tiraspol	1	95,5
14.	USMF „Nicolae Testemițanu”	2	211,0

TOTAL:	27	2871,1
---------------	-----------	---------------

1.1.5. Programul proiecte bilaterale și multilaterale

Pe parcursul anului 2020 au fost încheiate 13 contracte de finanțare pentru implementarea proiectelor bilaterale și multilaterale în domeniile cercetării și inovării, în valoare totală de 1.890,0 mii lei.

A. Proiecte bilaterale

În cadrul implementării Programul bilateral moldo-belarus în baza Acordului bilateral între Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare a Republicii Moldova și Comitetul de Stat pentru Știință și Tehnologie a Republicii Belarus au fost implementate proiecte bilaterale de cercetare.

Concursul comun de proiecte științifice de cercetare a derulat în februarie – mai 2020 și au fost desemnate 3 proiecte câștigătoare, care vor fi finanțate în 2021 și 2022. Volumul de finanțare este planificat per total 2400,0 mii lei.

Tabelul 9. Proiectele bilaterale moldo-belaruse finanțate în anul 2020

Titlul proiectului	Organizația din R. Moldova	Conducătorul proiectului din R. Moldova	Organizația din Belarusi	Conducătorul proiectului din Belarusi	Volumul de finanțare (mii lei)
Creșterea cristalelor soluțiilor solide $\text{Cu}_2\text{Zn}_{1-x}\text{Cd}_x\text{SnS}_4$ și cercetarea proprietăților fizico-chimice și fizice ale acestora pentru proiectarea fotoconvertoarelor solari	Acad. Arusanov Ernest	Institutul de Fizica Aplicată	Centrul științifico-practic al AȘB	Gremenok Valerii	150,0
Dezvoltarea și studiul materialelor fotoactive pentru domeniul spectral al undelor scurte în baza soluțiilor solide oxidice multicomponente	Dr.hab. Rusu Emil	Institutul de Inginerie Electronică și Nanotehnologii „D. Ghițu”	Universitatea de Stat „F.Scorina”, Gomel	Rogacev Alexandr	150,0
Compuși semiconductori poroși A^3B^5 și perovskite pentru structuri fotonice și microelectronice.	Dr. Monaico Eduard	Universitatea Tehnică a Moldovei	Universitatea de Stat de Informatică și Radioelectronică din Belarus	Gaponenco Nikolai	150,0

Designul și dezvoltarea elementelor optice de difracție de tip „vortex” pe straturi subțiri de azopolimeri pentru aplicații în biomedicină	Dr.hab. Achimova Elena	Institutul de Fizica Aplicată	Universitatea de Stat din Belarus	Melnikova Elena	150,0
Tehnologia de producție a elementelor optice difractive holografice pe structuri cu straturi subțiri metal-semiconduc-tor calcogenic vitros	Dr. Nastas Andrian	Institutul de Fizica Aplicată	Universitatea de Stat din Belarus	Tolstik Alexei	150,0
Tehnologie de sintetizare a carburilor și a nanostructurilor la alierea prin scânteii electrice cu electrozi din grafit, Ti, și W și studierea influenței lor asupra proprietăților suprafețelor metalice	Dr. Mihailov Valentin	Institutul de Fizica Aplicată	Universitatea de Stat din Grodno	Ovcinnicov Eugeniu	150,0
Sinteza filmelor de conversie a iradierii UV și utilizarea lor pentru majorarea eficienței celulelor solare din siliciu	Dr.hab. Șerban Dorimidont	Institutul de Fizica Aplicată	Universitatea de Stat din Belarus	Șevcenko Gvidona	150,0
Obținerea și cercetarea farmaceutică a derivaților de propiltiodiazolochinazoli n-onă cu proprietăți biofarmaceutice optimizate	Dr.hab. Valica Vladimir	Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie ”Nicolae Testemițanu”	Universitatea de Stat de Medicină din Belarus	Gurina Natalia	150,0
Acțiunea specifică a nanozimelor multifuncționale asupra organismelor vegetale și	Dr. Rastimesina Inna	Institutul de Microbiologie și Biotehnologie	Institutul de Botanică Experimentală „V.F.Cuprevici	Molcian Olga	150,0

microbiene în condițiile agriculturii durabile			” al AȘB		
Analiza complexă a acumulării micotoxinelor în produse alimentare pe parcursul depozitării	Dr. Mitina Irina	Institutul de Genetică, Fiziologie și Protecția a Plantelor	Academia Națională de Științe din Belarus	Pacițkaia Irina	150,0

B. Proiecte multilaterale

Programul multilateral ERA.Net RUS Plus

ERA.Net RUS Plus (2018- 2020) face parte din Programul cadru 7 al UE. Obiectivul principal al programului ERA.Net RUS Plus îl constituie dezvoltarea și promovarea colaborării dintre membrii Uniunii Europene, țările asociate și Rusia, urmărind reducerea fragmentării programelor de cercetare în cadrul liniilor de finanțare la nivel național. Programul își propune să dezvolte instrumentele necesare pentru activități de finanțare comune în domeniile cercetării și inovării, furnizând astfel un cadru stabil pentru o abordare directă, echitabilă și cu beneficii pentru toate țările participante în acest proiect, Având drept scop de a crea o colaborare pe termen lung în domeniul cercetării și inovării între statele membre ale UE / țările asociate și Rusia.

În cadrul Programului multilateral ERA.Net RUS Plus (2018- 2020) în anul de referință a fost finanțat proiectul *”Dezvoltarea unei metode de îmbunătățire a proprietăților materialelor prin combinarea deformării plastice în volum și la suprafață”*, cu valoarea 75,0 mii lei.

Tabelul 10. Proiectele din cadrul Programului ERA.Net RUS Plus finanțate în 2020

Titlul proiectului	Conducătorul proiectului	Instituția din Moldova	Instituțiile partenere, țările	Volumul de finanțare 2020 (mii lei)
ERA.Net RUS Plus (2018-2020)				
Dezvoltarea unei metode de îmbunătățire a proprietăților materialelor prin combinarea deformării plastice în volum și la suprafață.	Dr. hab. Grabco Daria	Institutul de Fizică Aplicată	Serbia, Rusia	75,0

Programul multilateral Water Works JPI

Programul multilateral Water Works JPI este un program din cadrul Programului UE Orizon 2020, agenția fiind partener în consorțiul celor 32 entități ale inițiativei respective.

Programul este încadrat în tematica *Societal Challenge* din Programul UE Orizon 2020. Obiectivele inițiativei *Water Works JPI* sunt:

- creșterea finanțării naționale și europene din domeniul cercetării și dezvoltării prin planificare comună, implementarea și evaluarea programelor naționale de cercetare,
- punerea în comun a resurselor financiare ale statelor participante pentru definirea și lansarea unui apel transnațional și multidisciplinar pentru proiecte de cercetare și inovare, cu scopul de a sprijini implementarea inițiativelor și politicilor de mediu, în special a celor din domeniile: apă, agricultură și silvicultură, ca modalitate de a crește eficiența utilizării apei și de a reduce poluarea solului și a apei;
- depășirea fragmentării activităților europene de cercetare și inovare din domeniile apă, agricultură și silvicultură;
- susținerea implementării și dezvoltării celor două inițiative de programare comună, prin identificarea de sinergii și suprapunerilor din domeniul cercetării.

În anul 2020 a fost finanțat 1 proiect de cercetare din programul multilateral *Water Works JPI*, în valoare de 115,0 mii lei.

Tabelul 11. Proiectele din cadrul Programului *Water Works JPI* finanțate în 2020

Titlul proiectului	Conducătorul proiectului	Instituția din Moldova	Instituțiile partenere, țările	Volumul de finanțare (mii lei)
Sustainable management of water resources in agriculture, forestry and freshwater aquaculture sectors	dr. hab. Boincean Boris	Institutul de Cercetări pentru Culturile de Câmp “Selecția”	Cipru, Franța, Italia	115,0

1.2. Organizarea și desfășurarea concursurilor de proiecte

În anul 2020 au fost organizate de către Agenție mai multe concursuri de proiecte din domeniul de cercetare și inovare, inclusiv:

I. Proiecte naționale

- Oferte de soluții de cercetare-inovare privind combaterea și atenuarea impactului Covid 19
- Concurs de proiecte de transfer tehnologic
- Concurs de proiecte la Program de postdoctorat

II. Proiecte internaționale

- Concurs de proiecte bilaterale moldo-turce în colaborare cu TUBITAK (Scientific and Technological Research Council of Turkey).

- Concurs de proiecte multilaterale:
- BiodivERsA și Water JPI
- Aquatic Pollutants

În cadrul organizării și derulării concursurilor nominalizate au fost depuse și examinate 134 propuneri de proiecte, organizate 21 ședințe ale comisiilor și grupurilor de lucru în cadrul Agenției, precum și 4 ședințe ale Consiliului Agenției pentru validarea rezultatelor concursurilor. În rezultatul concursurilor din 2020 au fost selectate pentru finanțare 46 proiecte naționale și internaționale din domeniul cercetării și inovării.

1.2.1. Ofertă de soluții de cercetare-inovare privind combaterea și atenuarea pandemiei COVID 19

În scopul atenuării impactului socio-economic și susținerii intervențiilor eficiente în limitarea efectelor pandemiei pe teritoriul țării, Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare a organizat concursul pentru expresiile de interes *Ofertă de soluții de cercetare-inovare privind combaterea și atenuarea pandemiei COVID 19*.

Oferta lansată a fost finanțată prin intermediul Programului UE Orizont 2020 (CG-ENI/2017/ 386-980 CE "Suportul Financiar pentru participarea Republicii Moldova în Programul Cadru al Uniunii Europene de cercetare și inovare ORIZONT 2020) și a urmărit depășirea pandemiei COVID-19, precum și armonizarea acțiunilor naționale la acțiunile europene, prevăzute în Planul de acțiuni ERAvsCorona aprobat la 07.04.2020.

Temele de referință ale concursului au fost:

- Soluții de atenuare a stării de urgență în sistemul educațional, fortificarea capacităților și asigurarea fără întrerupere a procesului de învățământ, inclusiv metode inovative de predare online și sporire a accesibilității.
- Dezvoltarea tehnologiilor și bazelor de date eficiente în sprijinul managementului sănătății publice în contextul pandemiei COVID-19, inclusiv digitalizarea procesului de supraveghere prin implementarea sistemului informațional epidemiologic COVID-19.
- Elaborarea soluțiilor inovative pentru protecția populației și a personalului expus profesional împotriva infectării cu virusul SARS-CoV-2 și întru optimizarea măsurilor de control și răspuns.
- Atenuarea impactului pandemiei COVID-19 asupra sectorului agricol.
- Evoluția societății și evenimentele social-politice anti și post declanșării pandemiei COVID-19.
- Elaborarea mecanismului privind accelerarea conectării organizațiilor din domeniile cercetării și inovării la infrastructurile de cercetare europene create în contextul pandemiei COVID-19.

La concurs au fost depuse 41 expresii de interes, care au fost repartizate în modul următor pe prioritățile strategice:

- PRIORITATEA I. Sănătate – 15;
- PRIORITATEA II: Agricultură durabilă, securitate alimentară și siguranța alimentelor – 4;
- PRIORITATEA III: Mediu și schimbări climatice – 1;
- PRIORITATEA IV: Provocări societale – 18;
- PRIORITATEA V: Competitivitate economică și tehnologii inovative – 3.

Urmare a expertizei propunerilor de proiecte au fost declarate câștigătoare 22 după cum urmează:

- PRIORITATEA I. Sănătate – 9 proiecte;
- PRIORITATEA II: Agricultură durabilă, securitate alimentară și siguranța alimentelor – 2 proiecte;
- PRIORITATEA IV: Provocări societale – 10;
- PRIORITATEA V: Competitivitate economică și tehnologii inovative – 1.

Volumul total de finanțare a expresiilor de interes din cadrul Ofertei de soluții de cercetare-inovare privind combaterea și atenuarea impactului pandemiei COVID 19, constituie 14718,9 mii lei, dintre care finanțarea pe 2020 – 7359,5 mii lei.

Lista expresiilor câștigătoare poate fi vizualizată la adresa
<https://ancd.gov.md/sites/default/files/document/attachments/Ordin%2014-CI%20din%2016.06.2020.pdf>

1.2.2. Concurs de proiecte de inovare și transfer tehnologic

Pentru crearea și implementarea inovațiilor și tehnologiilor noi, a fabricării produselor competitive noi sau perfecționate, precum și în scopul utilizării unor procese, servicii și tehnologii progresive, în corespundere cu prioritățile și direcțiile strategice din Programul Național de Cercetare și Inovare pentru anii 2020-2023, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 381/2019 a fost organizat concursul de proiecte de inovare și transfer tehnologic pentru anul 2021.

Cuantumul total al mijloacelor financiare alocate pentru finanțarea acestor proiecte în 2021 a fost de 8,000 mii lei, repartizate pe priorități strategice după cum urmează:

- PRIORITATEA I. Sănătate – 1413,3 mii lei;
- PRIORITATEA II. Agricultură durabilă, securitate alimentară și siguranța alimentelor – 1573,3 mii lei;
- PRIORITATEA III. Mediu și schimbări climatice – 1920,0 mii lei;
- PRIORITATEA IV. Provocări societale – 1253,4 mii lei;
- PRIORITATEA V. Competitivitate economică și tehnologii inovative – 1840,0 mii lei.

La concurs au fost depuse 23 de proiecte, dintre care 8 au fost neeligibile. Urmare a expertizei a 15 propuneri de proiecte eligibile, au fost selectate pentru finanțare în 2021 patru proiecte de inovare și transfer tehnologic .

**Tabelul 12. Proiectele câștigătoare ale concursului de inovare și transfer tehnologic
pentru anul 2021**

Titlul propunerii de proiect	Organizația aplicant	Director de proiect	Partener	Direcția strategică	Volumul finanțării (mil. lei)
Procedeu de cultivare a materiei prime pe baza de <i>Pichia pastoris</i> cu expresia hormonului de creștere	Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu"	Rusnac Liliana	SC "Balkan Pharmaceuticals" SRL	Preparate farmaceutice și nutraceutice	2,5
Elaborarea și implementarea pe scară industrială a tehnologiei de producere a suplimentelor de substanțe biologice active din materia primă autohtonă (oleaginoasă) în formă de capsule	Institutul Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologii Alimentare	Taran Nicolae	"Aliment-Ulei" SRL	Securitatea alimentară și siguranța alimentelor	2,0
Implementarea și testarea tehnologiei inovative de stocare a energiei electrice în rețelele de distribuție cu integrarea surselor de energie regenerabile (TEHNOSER).	Institutul de Energetică	Tîrșu Mihai	"Red-Nord" SA	Energie sigură, curată și eficientă	2,0

Mașină inteligentă pentru plantarea porumbului, floarei soarelui, soiei și sfecelei de zahăr	"Moldagrotehnica Grup" SRL	Boincean Boris	IS "Selecția"	Materiale, tehnologii și produse inovative	
--	----------------------------	----------------	---------------	--	--

1.2.3. Concurs de proiecte din Programul de postdoctorat

În anul 2020 a fost lansat concursul public pentru proiecte din Programul de postdoctorat pentru anii 2021-2022, care a fost organizat și desfășurat în corespundere cu Hotărârea Guvernului nr.572/2020 pentru aprobarea Planul de admitere la programele de postdoctorat pentru anul 2021. Pretendenții au avut posibilitatea de a participa la concurs la 23 de locuri oferite la prioritățile strategice după cum urmează:

- PRIORITATE I, Sănătate – 4 locuri;
- PRIORITATE II, Agricultură durabilă, securitate alimentară și siguranța alimentelor – 5 locuri;
- PRIORITATE IV, Provocări societale – 13 locuri;
- PRIORITATE V, Competitivitate economică și tehnologii inovative – 1 loc.

La concurs au fost depuse 24 propuneri de proiecte, dintre care 2 au fost declarate neeligibile. Au fost remise spre expertiză 22 de propuneri de proiecte pentru Programul de postdoctorat și în rezultatul evaluării au fost finanțate 15 proiecte cu un volum total de finanțare de 1,8 milioane lei.

Tabelul 13. Număr de proiecte din Programul de postdoctorat și volumul finanțării concursului pentru anul 2021

Nr. proiecte/ contracte	Alocații aprobate (mii lei)	ANCD		MECC		MSMPS		MADRM	
		Nr. contracte	Suma mii lei	Nr. contracte	Suma mii lei	Nr. contracte	Suma mii lei	Nr. contracte	Suma mii lei
15	1800,0	13	1560.0	1	120.0	-	-	1	120.0

1.2.4. Concurs de proiecte bilaterale moldo-turce, în colaborare cu TUBITAK (Scientific and Technological Research Council of Turkey).

Agenția a organizat concursul proiectelor bilaterale moldo-turce în baza Protocolului de cooperare științifică și tehnologică dintre Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare (ANCD) din Moldova și Consiliul Tehnologic de Cercetare din Turcia (TUBITAK). Obiectivul apelului a

fost de a permite organizațiilor din domeniile cercetării și inovării din ambele țări să colaboreze la nivel bilateral pentru a contribui la integrarea rezultatelor științifice și inovaționale din Republica Moldova în Spațiul European de Cercetare, precum și integrarea în rețelele de infrastructură regională și internațională.

Propunerile de proiecte moldo-turce au fost la următoarele priorități strategice:

- PRIORITATEA I. Sănătate;
- PRIORITATEA II: Agricultură durabilă, securitate alimentară și siguranța alimentelor;
- PRIORITATEA III: Mediu și schimbări climatice;
- PRIORITATEA V: Competitivitate economică și tehnologii inovative.

Cuantumul total al mijloacelor financiare pentru organizațiile din Republica Moldova planificat pentru anul 2020 pentru câștigătorii acestui concurs a fost de 1,6 mil. lei și s-a repartizat pe prioritățile strategice conform listei:

- PRIORITATEA I. Inginerie și tehnologii – 0,4 mil. lei;
- PRIORITATEA II. Medicină și sănătate – 0,4 mil. lei;
- PRIORITATEA III. Agricultură – 0,4 mil. lei;
- PRIORITATEA V. Mediu – 0,4 mil. lei;

La concurs au fost depuse 25 de propuneri de proiecte bilaterale din domeniile cercetării și inovării, din care 3 proiecte au fost declarate câștigătoare cu o valoare totală de finanțare de 2400,0 mii lei.

Tabelul 14. Proiectele bilaterale moldo-turce finanțate în 2020

Titlul proiectului	Organizația din Moldova	Coordonator de proiect din Moldova	Coordonatorul de proiect din Turcia	Organizația din Turcia	Volumul de finanțare (mii lei)
Capacity building of Anti-doping Research and Collaboration through Initiatives in Medical Education	State Medicine and Pharmacy University "Nicolae Testemitanu" of Moldova	Artiom JUCOV	Rüstü Süleyman GÜNER	Ankara University	800,0
Extending the genetic landscape of drug-	State Medicine and Pharmacy University "Nicolae	Stanislav GROPPA	Yusuf ÖZKUL	Erciyes University	800,0

resistant epilepsy	Testemitanu” of Moldova				
Innovative Strategies for Improving the Biological Effectiveness of Some Unused and Environmentally Polluting Wastes And Developing Them as Poultry Alternative Feed and Additives	State Agrarian University of Moldova	Larisa CAISIN	Yavuz GÜRBÜZ	KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM University	800,0

1.2.5. Concursuri de proiecte multilaterale din Programul ERA.Net RUS Plus

Pe parcursul anului 2020 a demarat concursul proiectelor din cadrul Programului ERA.Net RUS Plus. Din cele 18 propuneri de proiecte depuse la concurs, parteneriatele cărora au inclus și echipe din organizații de cercetare din Republica Moldova, 2 au fost selectate pentru finanțare cu un quantum total de 760,0 mii lei pentru întreaga perioada de implementare.

Tabelul 15. Proiecte câștigătoare în 2020 din cadrul Programului ERA.Net RUS Plus

Titlul proiectului	Conducătorul proiectului	Instituția din Moldova	Instituțiile partenere, țările	Volumul de finanțare 2020 (mii lei)
Polarizing diffractive optical elements in nanostructures from chalcogenide glasses and azopolymers thin films: modeling and	Dr. hab. Elena Achimova	Institutul de Fizică Aplicată	Germania, Rusia	400,0

implementation				
Prophylactic and Therapeutic Use of Regulatory T Cell Derived Exosomes in Murine Models of Multiple Sclerosis and Psoriasis	Dr. Ianoș Corețchi	Universitatea de Stat de Medicină și Farmaceutică „Nicolae Testemițanu”	Turcia, Rusia	360,0

Inițiativa Comună de Program BiodivERsA și Water JPI

Inițiativa Comună de Program BiodivERsA și Water JPI au anunțat apelul comun transnațional 2020-2021 „*Conservarea și restaurarea ecosistemelor degradate și a biodiversității acestora, inclusiv un accent pe sistemele acvatice*”, care a avut ca tematici prioritare:

- Studierea proceselor biologice și biofizice implicate în conservare/restaurare și interacțiunile acestora.
- Evaluarea compromisurilor și a sinergiilor dintre țintele, beneficiile și politicile de conservare și restaurare;
- Cunoștințe pentru îmbunătățirea eficacității și modernizarea acțiunilor de conservare și restaurare.

În total 25 de țări membre ale JPI și-au expus interesul de a participa în apelul dat. Bugetul total al apelului fiind de 18 milioane de euro.

Înaintarea propunerilor de proiect a fost în perioada 5 octombrie – 07 decembrie 2020. A fost depusă o propunere de proiect cu participarea organizațiilor din Republica Moldova.

ERA-NET Cofund AquaticPollutants

ERA-NET Cofund AquaticPollutants este un proiect comun a trei inițiative comune de program: Water JPI „Water Challenges for a Changing World”, JPI Oceans „Healthy and Productive Seas and Oceans” și JPIAMR „On Antimicrobial Resistance”. Inițiativa AquaticPollutants răspunde provocării societale 5 din programul Horizon 2020 – Riscuri exercitate de poluanții și agenții patogeni prezenți în resursele de apă asupra sănătății umane și mediul înconjurător. Consorțiul include 32 de ministere, autorități publice și organizații responsabile de finanțarea proiectelor de cercetare și inovare din 26 de țări.

În 2020 a fost lansat primul apel al inițiativei AquaticPollutants, cu scopul consolidării Spațiului European de Cercetare (ERA) în domeniul ecosistemelor acvatice curate și sănătoase. Apelul a ținut proiectele de cercetare și inovare care se bazează pe abordări integrate și intersectoriale de gestionare a riscurilor, combinând domeniile de cercetare a contaminanților din preocupările emergente (CEC), agenții patogeni și rezistența antimicrobiană. Întregul ciclu al apei, de la sursă prin bazinele hidrografice și, în cele din urmă, până la estuare și oceane, trebuia luat în considerare în propunerea de proiect. 7 echipe de cercetare au participat la concurs în cadrul diferitor parteneriate, dar nici unul din proiectele respective nu a fost selectat pentru finanțare.

1.2.6. Activități de expertiză în cadrul concursurilor de proiecte organizate de ANCD

În cadrul concursurilor de proiecte naționale și internaționale din domeniul de cercetare și inovare organizate de către Agenție au fost realizate activitățile aferente de expertiză în corespundere cu prevederile legislației naționale (HG 382/2019) și condițiile particulare ale apelurilor bi-/multilaterale.

A fost evaluată eligibilitatea și ulterior expertizate 119 de propuneri de proiecte. În procesul de expertiză au fost implicați 352 experți științifici și economici.

1.3. Monitorizarea implementării proiectelor din domeniile cercetării și inovării

Pe parcursul anului 2020 au fost desfășurate acțiuni de monitorizare a proiectelor în curs de implementare prin evaluarea informațiilor aferente (acte de primire-predare a lucrărilor, decizii ale Senatelor/Consiliilor științifice a organizațiilor din domeniile cercetării și inovării privind implementarea proiectelor de cercetare, demersuri ale conducătorilor de proiect etc.).

A fost realizată acțiunea de monitorizare la fața locului a implementării proiectelor din cadrul Programului de stat în cadrul Institutului de Pedologie, Agrochimie și Protecția Solului „Nicolae Dimo”:

1. 20.800009.5107.06 „Cercetarea și aplicare măsurilor de îmbunătățiri funciare și de conservare a resurselor de sol și apă pentru diminuarea riscurilor de producere și atenuarea schimbărilor climatice în agricultura sustenabilă”, conducător de proiect – dr. Ciolacu Tatiana;
2. 20.80009.7007.17 „Evaluarea stării solurilor Republicii Moldova în condiții de agrogeneză, perfecționarea clasificatorului și sistemului de bonitare, elaborarea cadrului metodologic informațional de monitorizare și reproducere lărgită a fertilității Etapa 2020: Studierea particularităților genetice ale solurilor brune și cenușii în regim natural și arabil pentru perfecționarea sistemului de clasificare a acestora”, conducător de proiect – dr. Rozloga Iurie;
3. 20.80009.5107.25 „Evaluarea și optimizarea bilanțului elementelor nutritive și materiei organice pentru perfecționarea sistemului de fertilizare a culturilor agricole prin eficientizarea utilizării îngrășămintelor și sporirea fertilității solului în agricultura durabilă (BENSFAD)”, conducător de proiect – dr. Lungu Vasile.

De asemenea, Agenția monitorizează activitatea parcurilor științifico-tehnologice și a incubatoarelor de inovare în care rezidenții implementează proiecte de inovare și transfer tehnologic, precum și activitatea administratorilor acestora.

În rezultatul colaborării Agenției Naționale pentru Cercetare și Dezvoltare cu Ministerul Educației, Culturii și Cercetării în vederea executării dispozițiilor Legii nr.226/2018, a fost aprobată Hotărârea Guvernului pentru punerea în aplicare a Legii nr.226/2018 cu privire la parcurile științifico-tehnologice și incubatoarele de inovare (nr. 583 din 31.07.2020).

Prezenta Hotărâre prevede:

1. Executarea art. 7 (1) din Legea nr.226/2018 prin aprobarea Regulamentului de selectare a administratorilor parcurilor științifico-tehnologice și/sau incubatoarelor de inovare (anexa nr.1);

2. Executarea art. 7 (4) din Legea nr.226/2018 prin aprobarea Regulamentului de selectare a rezidenților și a proiectelor de inovare și transfer tehnologic pentru parcul științifico-tehnologic și/sau incubatorul de inovare (anexa nr.2);
3. Executarea art. 19 (3) din Legea nr.226/2018 prin aprobarea Regulamentului de evaluare a rezultatelor activității parcurilor științifico-tehnologice și/sau a incubatoarelor de inovare (anexa nr.3) cu anexă - Raport-model de activitate a parcului științifico-tehnologic și/sau a incubatorului de inovare.

Incubatorul de inovare “Innocenter” al Universității de Stat Comrat a organizat la 6 noiembrie 2020 concursul anual pentru idei de afaceri Inovatoare, ediția IX-lea. În finala competiției au fost prezentate 10 planuri de afaceri. Număr de participanți – 30.

Incubatorul de inovare “IT4BA” din cadrul Academiei de Studii Economice a Moldovei a organizat un Hackathon la data de 15.11.2020 cu tematica „Internet of Things”. Număr de participanți – 11.

A fost organizat concursul ideilor inovaționale în cadrul incubatorului de inovare “Inventica-USM” a Universității de Stat din Moldova.

În concordanță cu actele normative menționate, la finele anului 2020 au fost recepționate rapoartele de activitate a 1 parc științifico-tehnologic și 4 incubatoare de inovare în vederea evaluării activităților derulate în 2020..

1.4. Raportarea implementării proiectelor de cercetare finanțate

În vederea organizării optime a procesului de raportare anuală și finală a implementării proiectelor din domeniul cercetării și inovării Agenția a format grupul de lucru pentru elaborarea *Instrucțiunii privind raportarea anuală a implementării proiectelor din domeniul cercetării și inovării* și a *Instrucțiunii privind raportarea finală a implementării proiectelor din domeniul cercetării și inovării*, care a inclus reprezentanți ai ANCD, AȘM, MECC, MSMPS și MADRM.

Instrucțiunea privind raportarea anuală a fost aprobată prin Ordinul nr. 99 din 5 noiembrie 2020, iar cea privind raportarea finală – prin Ordinul nr. 105 din 7 decembrie 2020.

În corespundere cu prevederile HG 382/2019 și a *Instrucțiunii privind raportarea anuală a implementării proiectelor din domeniul cercetării și inovării* au fost recepționate și analizate 231 rapoarte științifice și financiare anuale. În rezultatul evaluării rezultatelor implementării proiectelor din domeniile cercetării și inovării în anul 2020 Consiliul ANCD a validat rezultatele obținute și ulterior au fost emise Ordinele de finanțare a proiectelor de cercetare pentru anul 2021 (<https://ancd.gov.md/ro/content/ordine-de-finantare>)

Nu a fost prelungită finanțarea proiectului din cadrul Programului de stat 20.800009.5107.06 „Cercetarea și aplicare măsurilor de îmbunătățiri funciare și de conservare a resurselor de sol și apă pentru diminuarea riscurilor de producere și atenuarea schimbărilor climatice în agricultura sustenabilă”, conducător de proiect – dr. Ciolacu Tatiana, organizație beneficiar – Institutul de Pedologie, Agrochimie și Protecția Solului „Nicolae Dîmo” în baza deciziei Consiliului științific al Institutului, care nu a aprobat raportul anual de implementare a proiectului, avizului AȘM și rezultatelor monitorizării la fața locului de către Comisia de monitorizare.

În anul 2020 s-a finalizat implementarea a 20 proiecte din domeniul de cercetare și inovare, inclusiv 10 proiecte bilaterale (moldo-beloruse, vezi Tabelul 9) 2 proiecte multilaterale și 8 proiecte de inovare și transfer tehnologic.

Tabelul 16. Proiectele din domeniul cercetării și inovării finalizate în anul 2020

Titlul proiectului	Conducătorul proiectului	Instituția beneficiar	Instituția partener	Volumul de finanțare 2020 (mii lei)
Multilaterale				
Dezvoltarea unei metode de îmbunătățire a proprietăților materialelor prin combinarea deformării plastice în volum și la suprafață.	Dr. hab. Grabco Daria	Institutul de Fizică Aplicată	Serbia, Rusia	75,0
Sustainable management of water resources in agriculture, forestry and freshwater aquaculture sectors	dr. hab., Boincean Boris	IP Institutul de Cercetări pentru Culturile de Câmp “Selecția”	Spania, Portugalia, Cipru, Franța, Italia	115,0
Inovare și transfer tehnologic				
„Producerea bio a făinei și a mixurilor fără gluten din făinuri integrale îmbogățite cu pudră proteică din semințe”	Dr. conf. Rodica Siminiuc	SRL „Artproeco”	Universitatea Tehnică a Moldovei	545,4
„Fabricarea generatorului universal cu impulsuri pentru strunguri de prelucrări prin electroeroziune”	Dr.hab. m.cor. Alexandr Dicusar	SA I.M.,Topaz”	Institutul de Fizică Aplicată	774,8
„Implementarea tehnologiei de prelucrare avansată a	Dr. Aliona Ghendov-Moșanu	SRL “Rose Line”	Universitatea Tehnică a Moldovei	105,94

fructelor de măceș și altor fructe uscate pentru obținerea pudrelor cu valoare biologică sporită în scopul utilizării lor în industria alimentară”				
„Implementarea soiurilor de lavandă (Lavandula angustifolia Mill.) Aroma Unica, alba 7, vis magic 10 și fondarea plantației industriale”	Dr.hab. Maria Gonceariuc	SA „Trimexpo”	Institutul de Genetică, Fiziologie și Protecție a Plantelor	578,0
„Implementarea mașinii de ambalare în atmosferă modificată în condiționarea brânzei în saramură din lapte de oaie”	Dr. Liliana Popescu	SRL “Major-Auto”	Universitatea Tehnică a Moldovei	600,0
„Elaborarea, confecționarea, testarea și standardizarea utilajului autohton de sterilizare a deșeurilor medicale Termoshred 420”	Dr. conf. Aliona Mereuța	SRL “Uispac”	-	241,6
„Sistem de îmbrăcăminte SMART pentru copii născuți prematur cu monitorizarea parametrilor vitali”	Dr. Stela Balan	SA „Eliri”	Universitatea Tehnică a Moldovei	195,6
”Mesagerie pentru afaceri prin RCS”	Dr. Calin Calancea	SRL „Das Solution”	Universitatea Tehnică a Moldovei	178,6

În corespundere cu prevederile HG 382/2019 și a *Instrucțiunii privind raportarea finală a implementării proiectelor din domeniul cercetării și inovării* au fost recepționate 20 de rapoarte finale științifice și un număr corespunzător de rapoarte finale financiare de la organizațiile din domeniile cercetării și inovării privind executarea proiectelor de cercetare, care au fost audiate conform metodologiei elaborate și aprobate, în coordonare cu AȘM, MECC, ministerele fondatoare ale instituțiilor de domeniul cercetării și inovării și instituțiile beneficiare ale finanțării (2020).

Rapoartele științifice finale au fost transmise Academiei de Științe a Moldovei pentru audieri publice, în conformitate cu legislația în vigoare. Audierile publice s-au desfășurat în perioada 15 – 25 ianuarie 2020. Agenția a participat la ședințele secțiilor organizate pentru audierea rapoartelor. Urmare audierilor, Agenția a fost informată de către Academia de Știință a Moldovei despre lipsa devierilor, rezultatele scontate a proiectelor fiind realizate între 92-100%. Evaluarea rapoartelor financiare a fost realizată de angajații Agenției și nu au fost identificate încălcări ale devizului de cheltuieli la instituțiile cu autogestiune financiară, finanțate direct de Agenție.

În 2020 s-au finalizat 17 proiecte din cadrul Programului de postdoctorat, postdoctoranzii prezentând rapoartele finale de implementare a proiectelor, care au fost aprobate de Agenție.

Agenția a prezentat în anul 2020 Consiliului Concurenței rapoarte privind ajutorul de stat acordat pe parcursul anului de referință, care au fost acceptate de către aceasta.

II. DISTRIBUȚIA ȘI UTILIZAREA FONDURILOR NAȚIONALE PE PROGRAME

Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare în corespundere cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 196/2018 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Cercetare și Dezvoltare, administrează bugetul aprobat pentru finanțarea proiectelor, gestionează fonduri naționale în domeniul dezvoltării și fonduri din programe bilaterale și multilaterale lansate în cadrul acordurilor de cooperare cu organizații și fundații internaționale și asigură contractarea proiectelor declarate câștigătoare.

În acest sens, în anul 2020 Agenția a asigurat finanțarea proiectelor de cercetare și inovare prin contractarea acestora, inclusiv prin coordonare cu ministerele de resort.

Astfel, alocațiile aprobate pentru implementarea a 231 proiecte de cercetare a constituit 233955,9 mii lei, beneficiarii alocațiilor fiind organizațiile de drept public din domeniile cercetării și inovării. Tabelele de mai jos sumează datele privind finanțarea organizațiilor din domeniile cercetării și inovării în anul 2020.

**Tabel. 17. Proiecte de cercetare finanțate
de Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare în anul 2020
(nr. contracte și volumul alocațiilor financiare)**

n/ o	Denumirea organizației	Progra m de Stat	Suma (mii lei)	Post- doctorat	Suma (mii lei)	Covid -19	Suma (mii lei)
1	UTM	18	14138,2	3	300,0	2	700,0
2	USM	24	15748,9	5	545,0	1	350,0
3	UPS „Ion Creangă”	7	2518,2	2	202,2	1	272,5
4	ASEM	4	1923,6	3	291,0	1	350,0
5	AAP	1	420,0	1	96,8		
6	US „A Russo” din Bălți	1	60,5	-	-		
7	USEFS	2	963,3	2	209,3		
8	US din Tiraspol	5	2782,5	1	95,5		
9	MECAGRO	1	1354,6	-	-		
10	Institutul Mamei si Copilului	5	4745,2	-	-		
11	Institutul Oncologic	2	2293,7	1	97,0		
12	Institutul de Neurologie și Neurochirurgie	2	1358,0	-	-		
13	Universitatea de Stat “B.P. Hasdeu” din Cahul	2	268,9	-	-		
14	USMF „Nicolae Testemițanu”	27	20078,9	2	211,0	2	668,6
15	Institutul de Medicina Urgentă	1	235,8	-	-		
16	Institutul de Cardiologie	5	3842,1	-	-		
17	Spitalul Clinic Republican “Timofei	2	609,8	-	-		

	Moşneaga”						
18	Institutul de Ftiziopneumologie ”Chiril Draganiuc”	3	1650,6	-	-	1	350,0
19	ACVAGENRESURS	1	1400,0	-	-		
20	UASM	9	5796,4	-	-		
		122	82189,2	20	2047,8	8	2691,1

Total proiecte de cercetare : 150

Total volum de finanțare : 86928,1 mii lei

**Tabel 18. Proiecte de cercetare finanțate
prin coordonare cu Ministerul Educației, Culturii și Cercetării în anul 2020
(nr. contracte și volumul alocațiilor financiare)**

n/o	Denumirea organizației	Program de Stat	Suma (mii lei)	Postdoctorat	Suma (mii lei)	Covid-19	Suma (mii lei)
1	Institutul de Chimie	7	9510,6	-	-	-	-
2	Institutul de Inginerie Electronica si Nanotehnologii „D. Ghițu”	3	3872,6	-	-	1	350,0
3	Institutul de Energetica	1	2064,2	-	-	-	-
4	Institutul de Genetica, Fiziologie si Protecția Plantelor	9	15477,7	-	-	-	-
5	Institutul Național de Cercetări Economice	5	5750,3	1	100,0	2	533,6
6	Institutul de Zoologie	3	8338,1	-	-	-	-
7	Institutul de Filologie Română „B.P. Hasdeu”	2	5496,4	-	-	-	-
8	Institutul de Matematica și Informatică „Vladimir Andrunachievici”	3	3492,7	-	-	-	-

9	Institutul Patrimoniul Cultural	2	5376,8	-	-	-	-
10	Institutul de Istorie	1	2552,7	1	100,0	2	700,0
11	Institutul de Biblioteca „A.Lupan”	2	3990,0	-	-	-	-
12	Institutul Grădina Botanică „Alexandru Ciubotaru”	5	8424,7	-	-	-	-
13	Institutul de Științe ale Educației	4	2889,3	2	191,8	-	-
14	Institutul Fizica Aplicata	8	14294,1	-	-	1	296,0
15	Institutul de Cercetari Juridice, Politice și Sociologie	2	3296,4	-	-	2	693,5
16	Institutul de Microbiologie și Biotehnologie	7	5870,4	-	-	1	350,0
17	Institutul de Geologie si Seismologie	2	2495,8	-	-	-	-
18	Institutul de Fiziologie și Sanocreatologie	1	1959,0	1	100,0	2	700,0
19	Institutul de Ecologie și Geologie	2	5563,2	-	-	-	-
20	Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală	2	2176,0				
21	Muzeul Național de Istorie a Moldovei	1	2478,1				
TOTAL:		72	115369,1	5	491,8	11	3623,1

Total proiecte de cercetare: 88

Total volum de finanțare: 119483,0 mii lei

**Tabel 19. Proiecte de cercetare finanțate
prin coordonare cu Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale în anul 2020
(nr. contracte și volumul alocațiilor financiare)**

n/o	Denumirea organizației	Program de Stat	Suma (mii lei)	Postdoctorat contracte	Suma (mii lei)	Covid-19	Suma (mii lei)
1	ANSP	5	3097,2	-	-	1	346,3
TOTAL:		5	3097,2	-	-	1	346,3

Total proiecte de cercetare: 6

Total volum de finanțare: 3443,5 mii lei

**Tabel 20. Proiecte de cercetare finanțate
prin coordonare cu Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului în anul 2020
(nr. contracte și volumul alocațiilor financiare)**

n/o	Denumirea organizației	Program de Stat contracte	Suma (mii lei)	Postdoctorat contracte	Suma (mii lei)	Covid-19 contracte	Suma (mii lei)
1	Institutul de Pedologie, Agrochimie și Protecția Solului „N. Dimo”	3	3262,7	-	-	1	349,0
2	Institutul Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologii Alimentare	6	10561,6	2	220,0	-	-
3	Institutul de Biotehnologii în Zootehnie și Medicina Veterinară	3	3450,8	-	-	-	-
4	Institutul de Fitotehnie „Porumbeni”	1	2674,4	-	-	-	-
5	Institutul CCCS „Selecția”	1	1381,8	-	-	1	350,0
TOTAL:		14	21331,3	2	220,0	2	699,0

Total proiecte de cercetare: 18

Total volum de finanțare: 22250,3 mii lei

Tabel 21. Date generale privind finanțarea proiectelor de cercetare în anul 2020

Programul	Nr. de proiecte aprobate	Alocații aprordate (mii lei)	ANCD		MECC		MSMPS		MADRM		Nr de contracte finanțate	Alocații precizate (mii lei)
			Nr. de proiecte/contracte	Suma	Nr. de proiecte	Suma	Nr. de proiecte	Suma	Nr. de proiecte	Suma		
Program de stat (2020-2023)	167	221986,8	122	82189,2	72	115369,1	5	3097,2	14	21331,3	213	221986,8
Oferta de soluții de cercetare- inovare privind combatere și atenuarea impactului pandemiei COVID 19	22	14719,0 (total 2020-2021)	8	2691,1	11	3623,1	1	346,3	2	699,0	22	7359,5 (pentru anul bugetar 2020)
Programe de postdoctorat, anul II (2019-2020)	18	1748,1	13	1324,8	2	191,8	-	-	1	120,0	17	1636,6
Programe de postdoctorat, anul I (2020-2021)	11	1123,0	7	723,0	3	300,0	-	-	1	100,0	11	1123,0
TOTAL proiecte naționale	218	239576,9	150	86928,1	88	119484,0	6	3443,5	18	22250,3	263	232105,9

Proiecte comune științifice Moldo-Beloruse 2019-2020	10	1500,0	2	300,0	8	1200,0					10	1500,0
TOTAL programe bilaterale	10	1500,0	2	300,0	8	1200,0					10	1500,0
Proiectul de cercetare din cadrul programului de colaborare multilaterală FP7 ERA.Net RUS Plus 2018-2020	1	75,0			1	75,0					1	75,0
Proiectul AXIS-013 2019-2020	1	200,0							1	200,0	1	200,0
Proiectul Water Works 2017-2020	1	115,0							1	115,0	1	115,0
TOTAL programe multilaterale	3	390,0			1	75,0			2	315,0	3	390,0
TOTAL	231	241436,9	152	87228,1	106	120759,0	6	3443,5	22	22565,3	276	233995,0

III. ACTIVITĂȚI AFERENTE ÎN CADRUL PROGRAMULUI UE ”ORIZON 2020”

Pe parcursul anului 2020 a fost asigurată implementarea eficientă a tuturor activităților aferente Programului UE „Orizont 2020” și inițierea tranziției la Programul UE „Orizont Europa” în condiții de pandemie COVID 19.

A fost asigurată și susținută activitatea instrumentelor de suport a Reprezentanților Oficiali, Experților Naționali și Punctelor Naționale de Contact (PNC), conform condițiilor Programului UE Orizont 2020. Astfel, au fost contractați PNC – 22, Reprezentant MOST – 1, Reprezentanți oficiali în Comitetele de Program Orizont 2020 – 16 persoane, Experți naționali în Comitetele de Program Orizont 2020 – 9 persoane.

Au fost organizate și desfășurate 7 evenimente dedicate promovării Programului UE prin oferirea studiilor, informațiilor și materialelor promoționale privind apelurile din Orizont 2020, identificarea și consultarea privind domeniile și apelurile din Orizont 2020, organizarea zilelor de informare și de diseminare în format online.

A fost susținută participarea Punctelor Naționale de Contact, Reprezentanților oficiali și Experților naționali la cursuri de instruire, zile de informare, evenimente de brokerage și la alte activități atât în format online, cât și on-site (84 evenimente).

Agenția a susținut 28 participări la ședințele Comitetului de Program Orizont 2020 pentru cele 14 Configurații de Program, dintre care: 17 participări cu prezența fizică, iar 11 participări online. Au fost organizate 4 ședințe trimestriale cu RO/EN/PNC, colectate 88 acte de predare-primire semestriale ale PNC, 4 acte ale Reprezentantului MOST, 22 dări de seamă anuale ale PNC, 25 ale RO/EN, 1 al reprezentantului MOST.

Au fost organizate 5 sesiuni online pentru organizațiile din domeniile cercetării și inovării cu implicarea PNC la Orizont 2020.

În cadrul măsurilor de dezvoltare a rețelelor de cercetare au fost remise în adresa cercetătorilor autohtoni și din străinătate - 72 expresii de interes pentru a participa în consorțiile parteneriatelor.

Pe parcursul anului 2020 a fost menținută activitatea Oficiului Moldovei pentru Știință și Tehnologie (MOST) cu sediul la Bruxelles și asigurată participarea reprezentantului la ședințele din cadrul Rețelei IGLO. Participarea Reprezentanților oficiali la IGLO și alte configurații ale programului UE a permis extinderea și menținerea relațiilor de colaborare cu partenerii externi și menținerea numărului de participări în programul european Orizont 2020. Astfel, Agenția reușește să participe la consorțiile ERA.NET și JPI în scopul lansării apelurilor transnaționale, precum Water Works JPI, ERANET.RUS.PLUS, Biodiversa JPI, JPI AMR, EASME. În anul 2020 au fost semnate 10 acorduri de grant în cadrul Programului Orizont 2020, cu finanțarea CE –861.439 Euro.

În 2020, Agenția a devenit membru al Asociației Europene pentru Știință Deschisă, iar în acest context au fost realizate 2 studii în vederea pregătirii conectării Republicii Moldova la Platforma Europeană pentru o Știință Deschisă (European Open Science Cloud).

Au fost desfășurate cercetări și elaborate studii, editate materiale promoționale și informative cu privire la instrumentele de finanțare din Programul UE Orizont 2020, precum broșuri, flaiere, ghiduri instructive, completată broșura istoriilor de succes ale cercetătorilor din RM în Programul

UE Orizont 2020, elaborată broșura Infrastructuri de cercetare din Republica Moldova; publicat în mass-media articolul de informare și promovare „Programul European de Cercetare și Inovare Orizont Europa. Continuitate și Originalitate”.

Un obiectiv al Agenției a fost dezvoltarea platformelor web de diseminare a Programului UE Orizont 2020 și Orizont Europa: www.h2020.md și <http://most.h2020.md/>, prin crearea spot-urilor video de promovare a activității Agenției în domeniul aferent Programului UE Orizont 2020, plasarea celor mai actuale informații cu privire la Programul european Orizont 2020, a informație privind căutarea de parteneri în cadrul diferitor apeluri de proiecte (webinare, training-uri, ghiduri online și altele) și ultimele noutăți privind Programul UE Orizont Europa.

Acordarea asistenței informaționale și metodologice organizațiilor din domeniile cercetării și inovării, din sfera educației, organelor ale administrației publice, ONG-urilor, agenților economici din sectorul privat pentru elaborarea și implementarea proiectelor acestora în cadrul Programului ”Orizont 2020”, a avut loc prin consultații individuale, zile de informare pentru cercetători și cadre științifico-didactice, sesiuni de informare a reprezentanților din mediul de afaceri, campanii de informare online cu experți internaționali, precum și prin publicarea pe pagina web a Agenției, Facebook, Twitter, h2020.md, most.h2020.md a următoarelor informații:

1. Aderarea la Programul de Inițiative Comune pentru Rezistența Antimicrobiană, instrument din cadrul programului UE Orizont 2020;
2. Standardele apropiate lumea;
3. MORE4 - studiu la nivel global privind mobilitatea cercetătorilor;
4. Cum a afectat pandemia Covid-19 Economia albastră în regiunea Mării Negre? Acțiuni potențiale de răspuns;
5. Apel deschis în cadrul Centrului Comun de Cercetare (Joint Research Centre);
6. Rezumatul rețelei Water JPI AQUATAP-ES în cadrul ERA-NET Cofund WaterWorks2015;
7. Expresie de Interes „Colegiu de Evaluare a Propunerilor” lansat de Consiliul pentru Știință și Tehnologii din Malta;
8. INNOWIDE - al doilea apel.
9. Burse de doctorat – Program pentru Instruire Doctorală RISE 2020;
10. Lansarea Platformei europene de date COVID-19;
11. Experții din domeniul medicinei se întrunesc pentru schimb de opinii și recomandări privind pandemia COVID-19;
12. Apel nou lansat de Uniunea Europeană pentru combaterea Coronavirusului;
13. Lansarea Apelului Green Deal în programul Orizont 2020;
14. altele.

În anul 2020, Agenția menține o strânsă legătură cu Directoratul General RTD al CE privind implementarea Programului “Orizont 2020” și participă activ la ședințele de lucru pentru asocierea Republicii Moldova la Programul Orizont Europa. Aceste acțiuni au loc prin menținerea corespondenței cu toate configurațiile sectoriale al programului european și grupurile de lucru create pe lângă Directoratul General. Prin intermediul proiectelor internaționale, la care Agenția este parte, în anul 2020 a fost posibilă dezvoltarea capacităților profesionale a subiecților interesați în domeniile cercetării și inovării.

Prin intermediul proiectului Bridge2HE, misiunea căruia este de a facilita tranziția de la Orizont 2020 la Programul Orizont Europa, asigurând un grad de continuitate în cooperarea transnațională între structurile de suport național (de exemplu, punctele naționale de contact - PNC), luând în considerare cunoștințele anterioare și cele mai bune practici din cadrul Programului Orizont 2020, a fost posibilă instruirea punctelor naționale de contact privind oportunitățile programului european Orizont 2020, precum și ale Programului Orizont Europa, Programele de lucru actualizate, structura Programului Orizont Europa, apeluri deschise, etc.

Principalele obiective ale proiectului Bridge2HE sunt:

- asigurarea unui cadru durabil și coerent pentru viitoarele rețele de PNC în Programul Orizont Europa, schimbând actualul suport web al rețelei proiectului NCP Academy într-un portal central „NCP Horizon Europe”, activ pe întreaga perioadă a programului Orizont Europa, dotat cu o serie de instrumente comune pentru toate rețelele PNC, pe termen lung, deținând activități, instrumente și servicii bazate pe proiectul Bridge2HE
- completarea cunoștințelor PNC-urilor în procesul de tranziție de la Orizont 2020 la Programul Orizont Europa, colaborând mai eficient cu Comisia Europeană și structurile acesteia pentru a asigura o pregătire adecvată a Punctelor Naționale de Contact nominalizate pentru Programul Orizont Europa, în special pentru apelurile care urmează să fie lansate în 2021.
- îmbunătățirea performanțelor Rețelelor PNC pentru Programul Orizont Europa, oferind activități și instrumente de suport, în special în țările cu rată de participare scăzută la Programele anterioare pentru Cercetare și Inovare.
- finanțarea instrumentelor și serviciilor transnaționale pentru PNC-urile din Orizont 2020 cu redirecționarea acestora spre PNC-urile din Orizont Europa.

În anul de referință, Agenția a participat la redactarea raportului narativ final privind Contractul de Grant „Final Narrative Report”, Grant „Financial support to the participation of the Republic Moldova in the EU Programme Horizon 2020 for the years 2016-2017”, Coordinator of the grant contract: Ministry of Education, Culture and Research of the Republic of Moldova. ENI 2017/386-980.

În decursul anului 2020, Agenția a organizat concursuri pentru fortificarea capacităților comunității științifice din Republica Moldova privind participarea în cadrul Programului „Orizont 2020:

- Concursul multilateral ERA-NET Cofund AquaticPollutants 2020;
- Ofertă de soluții de cercetare-inovare privind combaterea și atenuarea impactului pandemiei COVID-19;
- Concursul proiectelor multilaterale în cadrul Inițiativei Comune de Program (JPI) BiodivERsA și Water JPI;
- Ofertă de prestare a serviciilor de cercetare privind conectarea Republicii Moldova la Platforma Europeană pentru o Știință Deschisă.

Totodată, Agenția a participat la elaborarea, avizarea documentelor strategice în domeniile cercetării și inovării:

- Elaborarea propunerilor la solicitarea MAEIE referitor la nota Secretariatului Internațional Permanent al Organizației pentru Cooperare Economică în bazinul Mării Negre la draftul Planului de Acțiuni pentru Cooperare în Știință și Tehnologie pentru 2020-2024. (18.03.2020);
- Elaborarea propunerilor la solicitarea MEI referitor la Planul de măsuri în vederea realizării Strategiei economice de dezvoltare a CSI până în 2030 privind cooperarea în domeniile cercetării și inovării. (26.03.2020);
- Propuneri la solicitarea MAEIE și a Cancelariei de stat referitor la dezbaterile preconizate pentru 7 documente din cadrul Ședinței a 26 a Consiliului interstatal pentru cooperare în sferele tehnico-științifică și inovațională. (22.04.2020);
- Răspuns la solicitarea MAEIE referitor la identificarea similitudinii Programului național din domeniile cercetării și inovării pentru anii 2020-2023 și Programul cadru de cercetare și inovare Orizont Europa. (30.04.2020);
- Elaborarea propunerilor la solicitarea MEI referitor la Planul de măsuri în vederea realizării Strategiei economice de dezvoltare a CSI până în 2030 privind cooperarea în domeniile cercetării și inovării. (05.06.2020);
- Elaborarea propunerilor la solicitarea Cancelariei de stat la proiectul Conceptului de formare și dezvoltare a sistemului interstatal de pregătire și dezvoltare profesională a personalului din domeniul inovațional din statele membre ale CSI. (05.06.2020);
- Elaborarea propunerilor la Protocolul aflat în dezbateri la Conferința GUAM online din data de 06.10.2020, versiunea draft WSGSI M(20)3. (09.10.2020);
- Elaborarea propunerilor la solicitarea MAEIE referitor la proiectul planului de acțiuni al organizației Inițiativa Central Europeană (ICE) pentru perioada 2021-2023. (15.10.2020);
- Elaborarea propunerilor la solicitarea MAEIE referitor la actualizarea Agendei de Asociere RM-UE pentru perioada 2021-2027. (23.10.2020);
- Elaborarea propunerilor la solicitarea MEI referitor la două proiecte de documente preconizate pentru dezbateri la cea de-a 88 ședință a Consiliului economic al CSI din 03.12.2020. (13.11.2020);
- Elaborarea propunerilor la solicitarea (repetată) a MAEIE referitor la actualizarea Agendei de Asociere RM-UE pentru perioada 2021-2027. (23.12.2020).

Agenția are ca scop prin aceste acțiuni susținerea cercetătorilor și antreprenorilor în promovarea excelenței în cercetare și inovare. Unul din scopurile principale ale instituției este participarea la negocierile naționale și internaționale de asociere a Republicii Moldova la următorul Program-cadru Orizont Europa, reprezentantul Agenția nominalizat în Comitetul de asociere participând în 2020 la 6 ședințe cu reprezentanții MECC, MAEIE, Delegația UE în RM și Comisia Europeană.

IV. ORGANIZAREA ȘI CONSOLIDAREA CAPACITĂȚII INSTITUȚIONALE

Agencia Națională pentru Cercetare și Dezvoltare – autoritate administrativă centrală din subordinea Guvernului, implementează politica statului conform planurilor de acțiuni aprobate de Guvern în vederea realizării Programului național în domeniile cercetării, inovării și dezvoltării, precum și a strategiilor sectorial. Agenția are misiunea de a asigura excelența și performanța în vederea realizării priorităților naționale în domeniile cercetării, inovării și dezvoltării.

Pentru realizarea sarcinilor trasate, în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 196 din 28.02.2018, a fost stabilită structura organizatorică și numărul angajaților Agenției - 34 de unități. Dat fiind stare de criză pandemică și aplicarea moratoriului la angajări, în anul 2020 au fost ocupate 24 unități din statul de personal (19 – persoane fizice), 10 unități fiind vacante, inclusiv 2 – datorită concediilor de îngrijire a copilului. Au fost organizate 4 concursuri pentru ocuparea unităților disponibile la care au participat 14 persoane. Urmare a petrecerii concursurilor a fost angajată o persoană.

Pentru asigurarea îndeplinirii conforme a obligațiilor de funcție, angajații Agenției au beneficiat de instruiți pentru perfecționarea capacităților profesionale în domeniul particular de activitate. Pe parcursul anului angajații au participat la 20 de instruiți.

Pentru a asigura îndeplinirea conformă a sarcinilor Agenției pe parcursul anului 2019 au fost organizate 4 ședințe ale Consiliului Agenției, în cadrul cărora au fost validate rezultatele concursurilor de proiecte, acceptate rapoartele conducătorilor de proiecte, discutate și aprobate regulamente și instrucțiuni etc.

Au fost demarate 5 intenții de colaborare noi și de revitalizare a colaborărilor existente cu partenerii externi în vederea extinderii ariei de cercetare și inovare din Moldova peste hotare prin prisma competențelor Agenției.

Au fost elaborate 2 propuneri privind cadrul normativ provizoriu privind competițiile naționale în domeniile cercetării, au fost avizate 23 de proiecte relevante domeniilor cercetării și inovării. Au fost elaborate 3 documente cu privire la organizarea internă a misiunii ce îi revine Agenției, 7 ordine de finanțare a proiectelor de cercetare și 2 ordine de finanțare a proiectelor de inovare și transfer tehnologic și inovare.

Serviciile publice ale Agenției sunt implementate cu respectarea transparenței fiind publicate pe pagina web oficială a Agenției informațiile de interes public în corespundere cu legislația în vigoare (apeluri ale concursurilor de proiecte de cercetare și inovare, rezultatele concursurilor, informațiile referitoare la contractarea, implementare și raportarea proiectelor, avize privind instruiți etc.). Prin intermediul newsletter al Agenției a fost continuu difuzată informația necesară pentru beneficiari.

În vederea îmbunătățirii activității operaționale Agenția a dezvoltat platforma E-CDI pentru organizarea procedurii de expertiză în cadrul concursurilor în domeniile cercetării. Au fost formulate noi sisteme informaționale pentru adaptarea operațională a platformei E-CDI la cerințele concursurilor, stabilite prin HG 382/2019.

Au fost elaborate 8 flaiere privind descrierea activităților promovate de Agenție, 3 broșuri și

2 spoturi publicitare privind promovarea și ghidarea în domeniile cercetării și inovării. Au fost publicate în reviste de relevanță articole de popularizare a științei și inovării din Republica Moldova și în mass media oportunitățile oferite în domeniile cercetării și inovării. De asemenea a fost dezvoltate 3 pagini web oficiale ale Agenției, www.ancd.gov.md – pentru diseminarea publicului larg a informației privind activitățile desfășurate de Agenție www.h2020.md, Facebook și [most.h2020.md](https://www.facebook.com/most.h2020.md) – pentru diseminarea publicului larg a informației privind programul european Orizont 2020, la care Republica Moldova este parte.

În anul 2020, Agenția a asigurat participarea activă a cercetătorilor și subiecților interesați în Programul UE Orizon 2020, la importante evenimente, precum:

- Ședința cu tematica ”Inovarea și transferul tehnologic – instrumente eficiente de sporire a competitivității afacerii”. Evenimentul a avut loc la data de 06.02.2020 și a avut scopul de informare a membrilor CCI despre importanța inovării și cum aceștia pot beneficia de asistență în cadrul proiectelor naționale și internaționale. Număr de participanți – 30.
- Conferința științifico-practică internațională cu genericul „Știință, Educație, Cultură” a avut loc la 11.02.2020. Scopul evenimentului a fost expunerea subiectelor ce țin de cooperarea internațională în cercetare, inovare și transfer tehnologic. Număr de participanți – 110.
- Evenimentul „Meet(up) HPC: powering business growth”. Seminarul a avut loc online, în perioada 25-26 mai 2020 și a fost destinat reprezentanților companiilor pentru a le oferi oportunitatea să învețe despre calculul de înaltă performanță, indispensabilitatea acestora în era digitală, actorii relevanți din UE în domeniu dat, cât și informații despre furnizori sau alți reprezentanți din industrie. Număr de participanți – 40.
- Evenimentul “The Future of Business – organisations meet digital technologies - Embracing high performance computing”. Seminarul a avut loc online în perioada 6-7 octombrie 2020 și au participat peste 70 persoane din 10 țări. Scopul evenimentului a fost evidențierea importanței calculatoarelor performante pentru dezvoltarea economiilor naționale. Număr de participanți – 70.
- Noaptea Cercetătorilor Europeni, ediția 2020 a avut loc la data de 27 noiembrie 2020. Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare a susțin promovarea evenimentului „Noaptea Cercetătorilor Europeni” prin diseminarea informațiilor, participarea la deschiderea evenimentului și oferirea materialelor promoționale expuse în cortul expozițional. Număr de participanți - 35000 online și 200 persoane cu prezență fizică.
- Evenimentul “Cluster-to-Cluster Meeting & Innovat&Match Brokerage Event”. Evenimentul a avut loc online, în perioada 10-12 iunie 2020.
- Ziua internațională a științei pentru Pace și Dezvoltare - 45 participanți (cu prezența fizică și online).
- Ziua de informare privind Apelul Pactul verde european (Green Deal) în cadrul Programului European pentru Cercetare și Inovare HORIZON 2020. Număr de participanți – 51.
- Sesiunea video online dedicată sărbătorii Ziua Europei 2020 cu genericul „Cooperare Europeană în cercetare și inovare pentru Republica Moldova, Realizări și perspective”. Număr de participanți – 45.
- Campania de diseminare a Broșurii Horizon 2020 Success stories of Moldova.

În 2020 s-a acordat o atenție deosebită auditului intern al Agenției. Auditul intern este o activitate independentă și obiectivă de asigurare și consiliere, concepută să îmbunătățească activitățile operaționale ale Agenției și să adauge valoare prin evaluarea eficienței și eficacității managementului riscurilor, controlului intern și a proceselor de management prin atingerea obiectivelor stabilite.

Subdiviziunea de audit intern (suplinită la 11.02.2020) este poziționată în subordinea directă a Directorului general al Agenției, fiind asigurat accesul și raportarea directă către conducerea Agenției, precum și independența funcțională necesară la realizarea activității de audit în mod obiectiv și imparțial.

Activitatea auditorului intern în domeniul eticii profesionale este reglementată de Codul etic al auditorului intern, principiile și regulile fundamentale ale căruia sunt obligatorii de a fi aplicate și respectate de către SAI. În decursul anului 2020 Codul etic al auditorului intern a fost respectat, nefiind înregistrate cazuri de încălcare a acestuia.

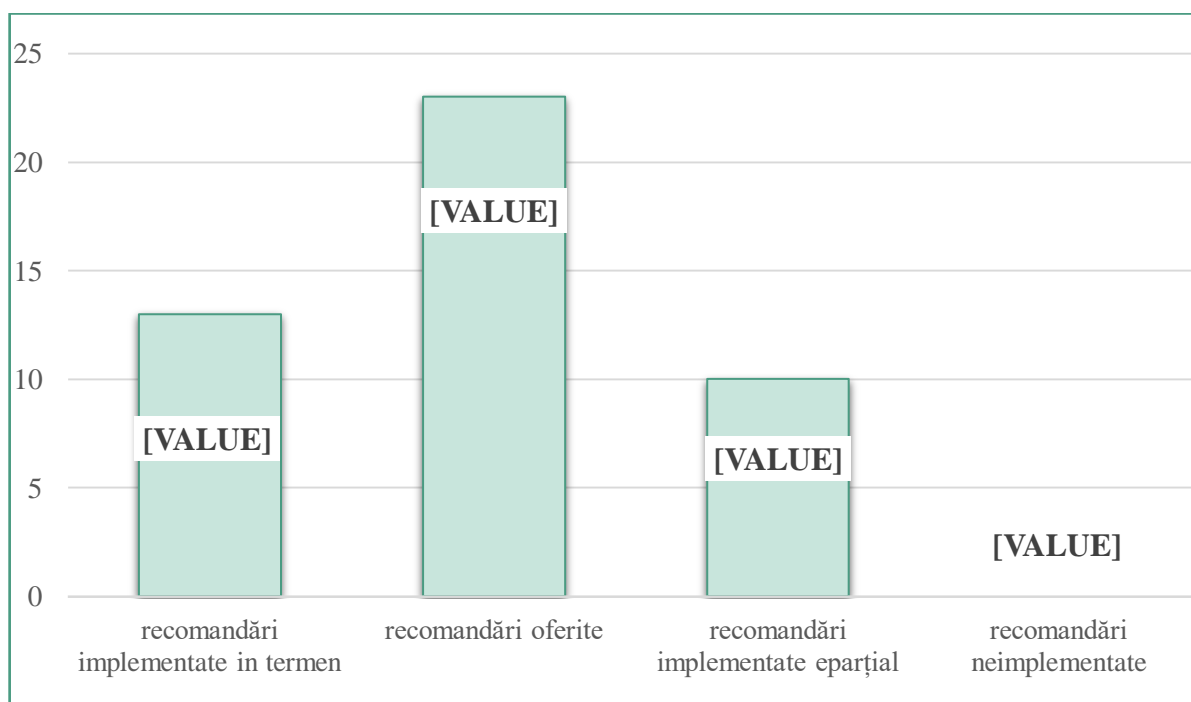
Activitatea serviciului audit intern pe parcursul anului 2020, a fost asigurată prin activități de planificare ce au constat în abordarea aspectelor sistematice a întregului obiect de audit intern, expunerea la riscuri, determinarea necesarului și disponibilului de resurse, precum și coordonarea cu părțile interesate. Subdiviziunea de AI în Planul anual de activitate pentru anul 2020, aprobat de către conducerea ANCD la 25.02.2020 a planificat responsabilități de realizare a 5 obiective generale de activitate din care rezultau 25 acțiuni spre realizare. Fiecare acțiune inclusă în Planul de activitate al SAI pentru anul 2020, avea prestabilit un termen de realizare, indicatori de produs/rezultat, responsabili de implementare, precum și riscuri asociate realizării acestor activități. Ponderea resurselor de timp alocate pentru realizarea misiunilor de audit intern din totalul resurselor de timp disponibile pentru anul 2020, înregistra o cotă de 67%. Fiind planificate 2 misiuni de audit de asigurare și o misiune de consiliere. Pe parcursul anului 2020 nu au fost solicitate misiuni ad-hoc.

Ca rezultat al misiunilor de audit au fost elaborate rapoarte de audit, prezentate conducerii și beneficiarilor de informații, care au reflectat constatări ale situațiilor existente, cauzele și efectele acestora, au fost înaintate recomandări de eficientizare a proceselor auditate. Rapoartele de audit au reflectat și aspecte pozitive cu privire la obiectul supus auditului și au formulate concluzii și recomandările de audit oferite, anexată fiind și reacția de răspuns din partea unității auditate. În perioada anului 2020 au fost oferite 23 recomandări de audit, acceptate în mărime de 100%. 13 recomandări au fost implementate în termen, 10 recomandări au fost implementate parțial deoarece țin de implementarea și documentarea CIM și se regăsesc ca acțiune și în perioada anului curent (2021).

Subdiviziunea de audit are stabiliți și identificați indicatorii cheie de performanță, incluși în Planul anual de activitate al SAI. Pe parcursul perioadei de raportare (2020) nu au fost înregistrate cazuri de nerespectare a Standardelor Naționale de audit intern.

Pe parcursul anului 2020 au fost planificate misiuni de audit intern, care au fost realizată în proporție de 75% din totalul numărului de misiuni planificate spre realizare. Ca urmare a materializării unor riscuri aferente realizării misiunilor de audit, o misiune de audit nu a fost realizată pe parcursul anului, fiind transferată și inclusă în planul de activitate al Serviciului audit intern aferent perioadei anului 2021 spre realizare. Pe parcursul anului 2020, nivelul de satisfacere

de către subdiviziunea de audit intern a solicitărilor de consiliere a înregistrat o cota de 100%, din numărul consilierilor solicitate. Nivelul de utilizare a resurselor pentru activitatea directă de audit din totalul resurselor de timp disponibile constituia 90%.

Figura 5. Nivelul de implementare a recomandărilor de audit

Urmărirea implementărilor recomandărilor de audit intern pe parcursul anului 2020 s-a realizat în conformitate cu normele în vigoare, prin solicitarea de la unitățile structurale ale Agenției a informației privind acțiunile realizate în vederea implementării recomandărilor oferite și examinarea documentelor justificative prezentate de către unitățile auditate cu verificarea ulterioară a nivelului de implementare.

Adițional la activitățile de audit intern, SAI pe parcursul anului 2020, au fost realizate activități de consiliere axate în linii generale pe aspecte ce țin de: expunerea de opinii referitor la diverse probleme manageriale și acordarea asistenței în aspecte ce țin de dezvoltarea controlului intern managerial sau în diverse aspecte ce țin de eficientizarea proceselor și expunerea pe marginea unor proiecte de documente parvenite spre examinare atât din interiorul entității cât și exteriorul acesteia.

ÎNCHEIERE

Anul 2020 a constituit o provocare pentru Agenție în realizarea activităților stipulate în Hotărârea Guvernului nr. 196/2018 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Cercetare și Dezvoltare, dat fiind condițiile de pandemie și stare urgență în sănătate publică.

În pofida dificultăților au fost realizate practic toate sarcinile trasate pentru anul 2020. Printre cele mai importante se enumeră:

- au fost organizate concursurile de proiecte naționale de inovare transfer tehnologic, bilaterale, multilaterale și postdoctorat în conformitate cu HG 382/2019;
- a fost semnat acordul de colaborare și organizat concursul de proiecte bilaterale cu TUBITAK, Turcia;
- au fost realizate toate activitățile organizatorice necesare pentru aderarea la consorțiile internaționale și asigurarea participării cercetătorilor din Moldova la proiectele multilaterale;
- a fost elaborată și înaintată MECC propunerea de modificare a HG 382/2019;
- a fost realizat raportul participării R. Moldova în Programul Orizon 2020;
- au fost studiate documentele Programul UE Orizon Europe și organizată activitatea de informare a comunității științifice autohtone referitor la noul program;
- etc.

În baza analizei activităților realizate de Agenție în 2020 și a rezultatelor obținute pot fi atestate unele direcții strategice ale activității de perspectivă. Pentru creșterea implicării cercetătorilor autohtoni în Spațiul European de Cercetare (ERA) este imperativă realizarea tuturor activităților pentru asigurarea participării comunității științifice din Moldova la apelurile Programului UE Orizon Europe și de a extinde aria colaborărilor cu agenții similare din alte țări pentru dezvoltarea și implementarea unor agende comune de cercetare în domeniile provocărilor societale majore. La nivel național este indispensabilă continuarea activităților în vederea perfecționării cadrului normativ referitor la cercetare și inovare pentru eliminarea discrepanțelor dintre diferite acte și facilitarea implementării lor. Întru optimizarea activităților din aria de responsabilitate a Agenției se impune continuarea dezvoltării sistemului informațional aferent implementării proiectelor de cercetare, precum și a cadrului normativ instituțional referitor la monitorizarea implementării proiectelor în corespundere cu metodologiile de organizare și administrare a sistemului de cercetare și inovare din țările UE.